

Abraham 2020: nieuw leven voor oud nieuws

Sophia Rochmes, Vlaamse Erfgoedbibliotheken

Kranten zijn een onmisbare bron voor historisch onderzoek: niet alleen voor wetenschappers, maar ook voor journalisten, amateuronderzoekers, genealogen en iedereen die interesse heeft in geschiedenis. Wie zich snel een beeld wil vormen van historische kranten in Vlaamse collecties, kon voor de jaren 1830-1950 al terecht bij krantencatalogus *Abraham*. Binnenkort beslaat deze databank ook de periode vanaf 1800 tot vandaag. En leidt hij je niet alleen naar relevante krantencollecties, maar ook naar heel wat achtergrondinformatie over de Belgische pers.

Impuls

Met een projectsubsidie van de Vlaamse overheid geeft de vzw Vlaamse Erfgoedbibliotheken een nieuwe impuls aan *Abraham*. *Catalogus van Belgische kranten*. Het project *Abraham 2020* brengt samen met de beheerders van 104 krantencollecties het volledige bezit aan Belgische kranten in Vlaamse collecties in kaart. Een verbeterde vindbaarheid van historisch persmateriaal, meer informatie over de kranten, consistentere gegevens en open data zijn speerpunten van het project.

Verbreiding

De catalogus, die vernoemd is naar de Vlaamse krantenpionier Abraham Verhoeven, bevat informatie over 8.000 krantentitels en 18.000 holdings, op papier, op microfilm of digitaal. *Abraham* was aanvankelijk bedoeld om het behoud en de digitalisering van kranten te faciliteren. Daarom lag de nadruk bij de start op de periode 1830-1950, toen krantenpapier van erg slechte kwaliteit was. Zo was de krantendatabank een onmisbaar hulpmiddel voor *Nieuws van de Grote Oorlog*, een project dat 270.000 krantenpagina's uit de Eerste Wereldoorlog online bracht.

Abraham wordt ook vaak geraadpleegd als centrale toegang op historische kranten. Om die rol te versterken voegt *Abraham 2020* nu oudere én nieuwere krantentitels toe, van 1800 tot 2020. Dat maakt van de databank een betere tool voor collectiebeleid en conservering, maar het project is ook bedoeld als een aanzet tot een grootschalig digitaliseringsprogramma.

Verdieping

Abraham 2020 haalt de bezem door de bestaande gegevens en voegt heel wat nieuwe informatie toe. Na een grondige analyse en overleg met experts uit de sector zetten we stappen om de databank consistent en nuttiger te maken.

Als vertrekpunt voor het normaliseren van de data en om krantentitels op een consequente manier te registreren, hebben we de beschrijvingsregels herzien en uitgebreid gedocumenteerd in een wiki. We nemen vanaf nu meer formele metadata op, zoals uitgevers, verschijningsfrequenties en varianten van ondertitels.

Nieuwe trefwoorden vullen gaten in de inhoudelijke ontsluiting op en maken het gemakkelijker om kranten van een bepaald genre of een ideologische strekking te vinden. Bij de bezitsgegevens voegen we links toe naar de catalogi van de bewaarinstellingen. Zo maken we het een stuk eenvoudiger om kranten te raadplegen.

Bibliotheca Wasiana – © Vlaamse Erfgoedbibliotheken – Foto: Stefan Tavernier.

Het wordt zo trouwens ook gemakkelijker om gegevens in de toekomst te actualiseren.

Titelbeschrijvingen vullen we aan met links naar online bronnen zoals de *Online Database voor Intermediaire Structuren* (ODIS), de *Nieuwe Encyclopedie van de Vlaamse Beweging* (NEVB) en *Wikipedia*. Zo vinden geïnteresseerden snel meer informatie over een krant. We voegen ook reproducties van voorpagina's toe, zodat gebruikers snel een beeld van een publicatie krijgen. Tot slot verrijken we de records met informatie uit bestaande papieren persrepertoria.

Bruikbaarheid

We verbeteren niet alleen de informatie, maar ook de toegang tot de *Abraham*-data. De onlinecatalogus heeft een frissere en gebruiksvriendelijkere interface gekregen die aansluit bij de zoekgewoontes van vandaag. Je kunt de catalogus nu ook in het Frans gebruiken. Dat verlaagt de drempel naar de 3.700 Franstalige krantentitels in *Abraham*.

Alle data mogen vrij hergebruikt worden en daarvoor bieden we downloads aan in vier formaten. De krantenrecords zijn opgenomen in *UniCat*, de overkoepelende wetenschappelijke catalogus, en straks ook in de catalogus van de *International Coalition on Newspapers* (ICON). En we onderzoeken mogelijkheden om *Abraham* als *linked open data* op een duurzame manier in te passen in het digitale ecosysteem van de culturele sector.

Massadigitalisering

De volgende fase van *Abraham* moet digitalisering zijn, want historische kranten zijn niet gemaakt voor de eeuwigheid en zijn zeldzamer dan de meeste mensen denken. Hun veelvuldige raadpleging zorgt onvermijdelijk voor bijkomende schade. Digitalisering is absoluut noodzakelijk om te voorkomen dat dit belangrijke cultuurgoed bewaard blijft. Op dus naar *Abraham 2030*, met een massadigitaliseringsprogramma voor alle Belgische kranten in Vlaamse erfgoedcollecties!

Contactpersoon: Sophia Rochmes, projectleider *Abraham 2020*
(sophia@vlaamse-erfgoedbibliotheken.be)